

IJITOEN IDAZKARITZA FUNDAZIOAREN PROPOSAMENAK 2023ko AUTONOMIA ETA UDAL HAUTESKUNDEETARAKO

Maiatzaren 28an egingo diren hauteskunde autonomikoak eta udal-hauteskundeak funtsezkoak dira krisi desberdinen ondorengo indarberritze-aldi baten oinarriak finkatzeko. Egoera sozial ahulenean dauden taldeei eragiten diete, ijitoen komunitateari, esaterako. Gizarte-desberdintasunak gero eta handiagoak diren testuinguru honetan, beharrezkoa da gizarte-babeserako sistema indartzea eta gizarte-politikak indartzea, herritar guztientzako eskubide- eta aukera-berdintasuna bermatzeko.

Ijitoen Idazkaritza Fundaziotik hauteskunde-prozesuan eta erabakiak hartzen lagundu nahi dugu, bi norabidetan proposamenak eginez.

Alde batetik, pobreziaren eta gizarte-bazterketaren aurkako politikak indartuz, gizarte-kohesioa eta herritar guztiei eskubide oinarrizkoenak sustatzen dituzten neurrien alde eginez: pobreziaren aurka babestuko duten gutxieneko diru-sarrerak bermatzea, pertsonak aktibatzeak aukera errealak bermatuz; egoera ahulenean dauden pertsonen lehentasuna ematea hezkuntza, enplegu, etxebizitza eta haurtzaroko inbertsioetan.

Bestalde, neurri espezifikoak proposatzen ditugu, besteak beste, pobreziaren eragin handia eta ijitoen komunitateari eragiten dion desberdintasun-arraila sakona, hezkuntzaren, enpleguaren eta etxebizitza baten eskuragarritasunaren esparruetan. Horrez gain, ijitoen bizitzaren arlo guztiei eragiten dien diskriminazioa eta antigitanismoa ere sartzen dira. Beraz, desabantaila-egoera konpentsatzeko neurriak hartu behar dira, eta berdintasuna, gizarteratzea eta parte-hartzea bermatu, Ijitoen Integraziorako eta Partaidetzarako Estrategia Nazionalaren (2021-2030) ildotik.

Hori guztia Europako Funtsek, **bai NextGeneration Funtsek, eta bai 2021-2027 Kohesio Funtzen (FSE+ eta FEDER)** programazio-aldi berriak dakartzaten inbertsio-aukerak aprobetxatuz egin da. Erregelamendu horietan, ijitoak aipatzen dira, bereziki, lehentasunezko arretarako gizarte-talde gisa.

Ijitoen egoera datuetan

Ijitoen %86 pobrezia-egoeran dago eta %46 muturreko pobrezian

Haurren pobrezia-tasa %89koa da.

Ijitoen %66a 30 urtetik beherakoak dira

10 haur ijitotik 6k ez du DBHko titulua lortzen

16 urtetik gorako ijitoen %17k bakarrik ditu DBHko edo goi-mailako ikasketak

Enplegu-tasa %30ekoa baino ez da, %16koa emakumeen kasuan.

9.000 ijito-familia baino gehiago bizi dira oraindik ere azpilanean eta txabolismoan

Ijitoen %39ak diskriminatuta daudela uste dute

12 proposamen ijitoen arteko berdintasunean Aurrera egiteko: gizarte-eskubideen bermea, bereizkeriaren aurkako borroka eta aintzatespena eta parte-hartzea sustatzea

1

POBREZIAREN AURKAKO BABES ERAGINKORRA,

gizarte-egoera ahulenean dauden familientzako diru-sarrera egokiak bermatuz, eta, aldi berean, pertsonak gizarte-lanean txertatzeko aktibatzea ziurtatuz.

2

ESKOLA-PORROTARI AURREGITEKO TALKA-PLANA,

ikasle ijitoen premietara egokitutako orientazio-, laguntza- eta hezkuntza-errefortzuko neurriak abian jarriz, derrigorrezko etapa amaitzen dutela ziurtatzeko, eta derrigorrezkoaren ondoko ikasketak egiten jarraitzen dutela ziurtatzeko, arreta berezia jarriz eten digitala murrizteari.

3

ESKOLAAURREA HARTZEKO ETA HORRI AURRE EGITEKO NEURRIAK ERAGINKORTASUNEZ ABIARAZTEA,

zenbait ikastetxe edo eskolatan ikasle ijitoen kopuru handia kontuan hartuta.

4

IJITOEN HAURTZAROARI ARRETA BEREZIA EMATEA,

haurren pobrezia ikuspegi integral batetik heltzeko neurri politikoak diseinatzean edo baliabideak esleitzean, Haurren Bermerako ezarritako inbertsio-lehentasunen ildotik.

5

TXABOLISMOA ERAUZTEKO PROGRAMA

Txabola-kokalekuak desagerrarazteko oinarriak jarriko ditu, eta veste bizileku bat emateko neurriak konbinatuko ditu, familiei laguntzeko eta laguntza soziala emateko prozesu osoan.

6

ZAURGARRITASUN HANDIKO EGOERAN DAUDEN AUZOETAKO ESKU-HARTZEARI ETA BIRGAITZEARI LEHENTASUNA EMATEA

etxebizitza duinak ez ezik, jarduera ekonomikoa, komunikazioak eta baliabide eta zerbitzu publikoetarako sarbidea ere bermatuko dituzten inbertsioak eginez.

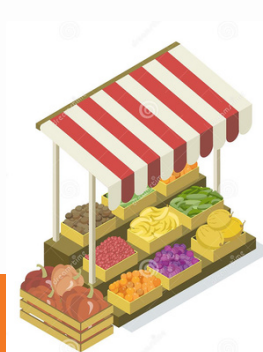
7

ENPLEGUKO POLITIKA AKTIBOAK AREAGOTZEA, BATEZ ERE LEHENTASUNEZKO ARRETARAKO TALDEEI ZUZENDUTAKOAK, IJITOEI ESATEBATERAKO

ibilbide pertsonalizatueta oinarrituak, persona bakoitzaren hezkuntza- eta lan-profilari egokituak, laneratzeko prozesua errazteko, gaitasun digitaletako prestakuntza ziurtatuz, eta betiere genero-ikuspegia kontuan hartuz.

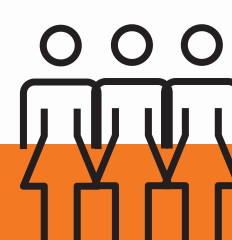
8

KALEZ KALEKO SALMENTA BABESTEA ETA MODERNIZATZEA, JARDUERA EKONOMIKO ERRENTAGARRI ETA IRAUNKOR GISA

hiri eta herrien garapen ekonomikoari laguntzen dion hurbileko merkataritza gisa.

9

EMAKUME IJITOEN AUKERA-BERDINTASUNA BERMATZEKO JARDUKETAK

bereziki egoera ahulenean daudenena, eta haien gizarte-pertsona eta lan-garapenerako neurriak sustatuz, emakumeen eta ijitoen egoera bikoitzean pairatzen dituzten desabantailak eta oztopoak konpentsatzeko.

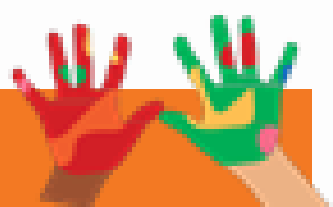
10

IJITOEN MULTZOARI ERAGITEN DION ARRAIL DIGITALA MURRIZTEKO NEURRI INTEGRATZAILEAK,

herriar gisa, eta kontuan hartuz gaitasun digitaletan beharrezkoa den prestakuntza, eskubideak erabiltzeko eta aukera-berdintasuna lortzeko.

11

ETNIA- EDO ARRAZA-JATORRIAGATIKO BEREIZKERIAREN BIKTIMEI LAGUNTZEKO ETA ORIENTATZEKO NEURRIAK ETA ZERBITZUAK ABIAN JARTZEA,

biktimei jarduteko eta babesteko esparrua eskainiko dietenak, eta ijitoen komunitatearen irudi social negatiboari aurre egiteko sentsibilizazio-ekintzak ere garatuko dituztenak.

12

IJITOEN KOMUNITATEA INSTITUZIOEN ALDETIK EZAGUTZEA ETA PARTE-HARTZEA SUSTATZEA

1. ijitoen historia eta cultura baloratuz, eta ijitoek gizarteko esparru guztietan parte hartzeko baldintzak sortuz.

IJITOEN IDAZKARITZA FUNDAZIOAREN PROPOSAMENAK 2023ko AUTONOMIA ETA UDAL HAUTESKUNDEETARAKO

Ijitoen Idazkaritza Fundazioa (FSG) irabazi-asmorik gabeko kulturarteko erakundea da, eta berrogei urte daramatza ijitoen komunitatea gizarteratzeko eta Espainiako lurralde osoan eta Europan aukeraberdintasuna lortzeko lanean.

Gaur egun, 73 egoitza ditu 14 autonomia-erkidegotan.

JARRAITU GAITZAZU:

© Ijitoen Idazkaritza Fundazioa
Antonio Machado, 18-22 B
01010 - Vitoria-Gasteiz
945 21 37 89
fsgvitoria@gitanos.org
www.gitanos.org